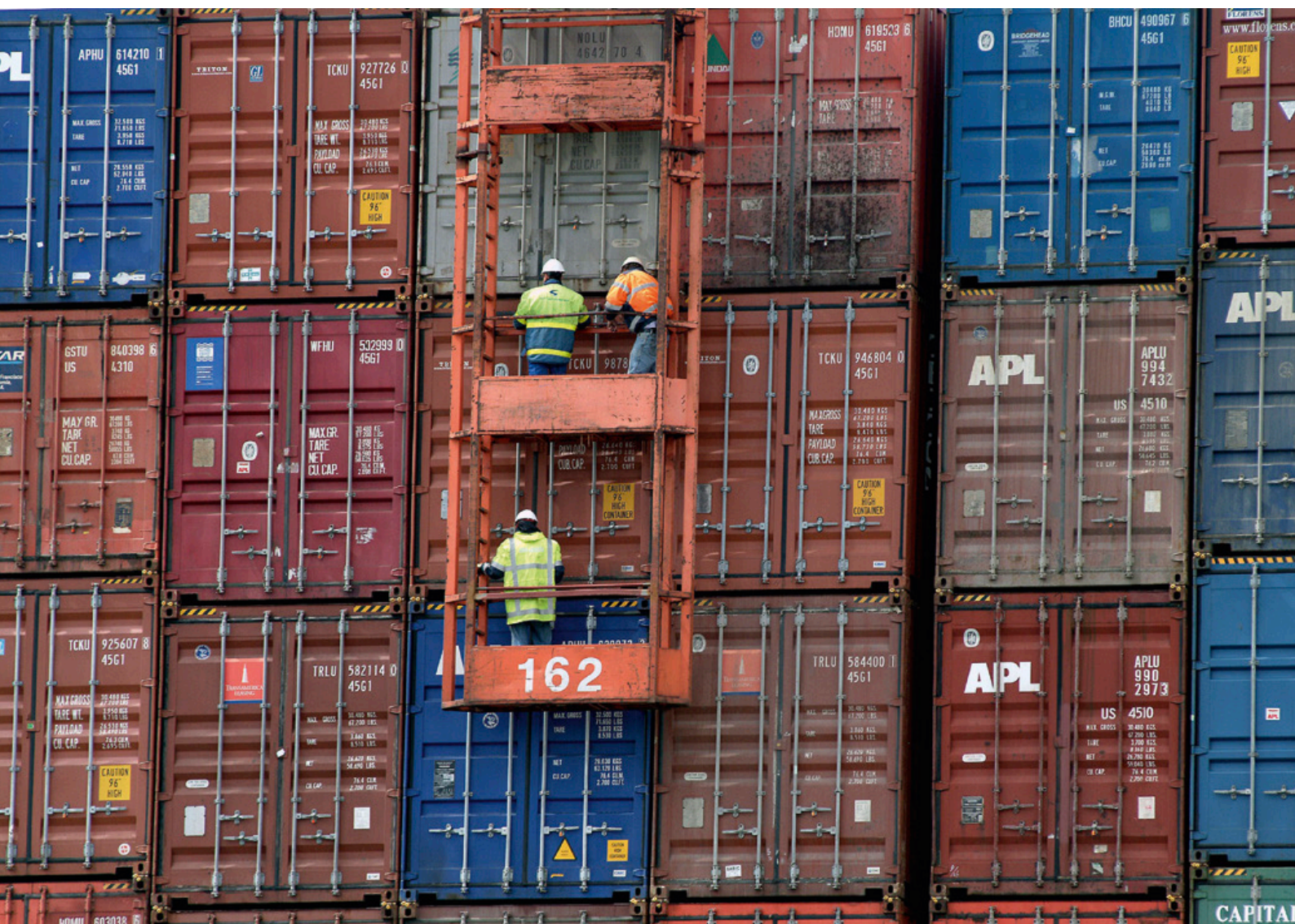

EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen

EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen | EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen | EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen

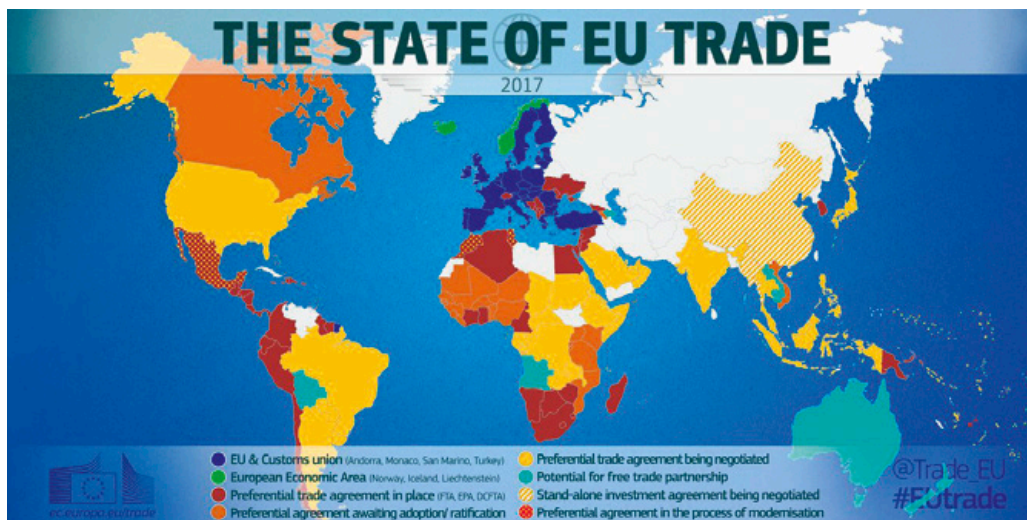
ParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuitoHamburgLagosColomboMexico
lavlalSakabangkSarajevoDamaschoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoeWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakarSt
khholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParijsRabatDüsseldorfTokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgDak
HoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougouAlgiersKin
tonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmsterdamAbeba
poliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYorkRiyad
maktoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaTeheranSeoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofiaTo
RomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpenSao
PauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraSaoPauloPretor
BangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantiagoDeChileTunis
AnkaraTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeLuxemb
gSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWindhoekRi
dLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoedapestLusakaFra
furtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakolIslamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiyadhMuscatKa
alaParijsMadridBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingtonLusakaWen
HongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouverAnkaraBarcelo
nPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelIstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséManag
NewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavannaHavannaBerlijn
ngKongMilaanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockholmMoskouNewYorkAddisAbeba
ngYorkSingaporeSeoelHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMontrealSofiaSy
eySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHamburgK
eYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoelParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAngelesM
anDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoemBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStPetersburgSha
haiBagdadJakartaKoealaLoempoeTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoslamabadKingstonDamaschusTunisBogotáKopenha
nWenenCaracasBernKoealaLoempoeTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadKhartoemZagrebSofiaLagosKobeDublinQuitoLonde
nPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJoséKoeweitW
nenKievParijsBuenosAiresMadridKoeweitHarareParijsMoskouPretoriaTripoliMadridDamaschusPraagKobeKoealaLoempoeKaapstadLuandaKievLusakaDarEsSalaamM
elbourneZagrebParijsHoustonWindhoekParamariboBamakoBonnCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMaputoAm
anBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColomboCan
rraAbuDhabiMelbourneWenenDarEsSalaamBrasiliaKoeweitParijsJakartaIstanboelTeheranKhartoemAbujaParijsStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoelBangkokWen
LaPazParamariboBoekarestSarajevoKoealaLoempoeBoekarestKingstonAlgiersStockholmLosAngelesDubaiSingaporeAnkaraAmmanCanberraBogotáParijsLaPazWen
PetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuitoHamburgLagosColomboMexico
atislavalSakabangkSarajevoDamaschoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoeWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakar
ockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParijsRabatDüsseldorfTokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgDak
rHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougouAlgiers
ngstonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmsterdamAb
aTripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYorkRi
dBamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaTeheranSeoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofiaTo
ntontoRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpe
aoPauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraSaoPauloPretor
riaBangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantiagoDeChileT
nisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeLux
nburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWindho
RiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoedapestLusaka
rankfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakolIslamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiyadhMuscat
ampalaParijsMadridBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingtonLusaka
enenHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouverAnkaraBar
onaPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelIstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséMa
guaNyNewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavannaHavannaBe
aNewYorkSingaporeSeoelHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMontrealSof
ydneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHambu
KobeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoelParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAnge
MilaanDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoemBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStPetersbur
hanghaiBagdadJakartaKoealaLoempoeTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoslamabadKingstonDamaschusTunisBogotáKop
hagenWenenCaracasBernKoealaLoempoeTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadKhartoemZagrebSofiaLagosKobeDublinQuitoL
denPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJoséKoeweit
WenenKievParijsBuenosAiresMadridKoeweitHarareParijsMoskouPretoriaTripoliMadridDamaschusPraagKobeKoealaLoempoeKaapstadLuandaKievLusakaDarEsSala
nMelbourneZagrebParijsHoustonWindhoekParamariboBamakoBonnCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMaputoAm
anBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColom
CanberraAbuDhabiMelbourneWenenDarEsSalaamBrasiliaKoeweitParijsJakartaIstanboelTeheranKhartoemAbujaParijsStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoelBangk
WenenLaPazParamariboBoekarestSarajevoKoealaLoempoeBoekarestKingstonAlgiersStockholmLosAngelesDubaiSingaporeAnkaraAmmanCanberraBogotáParijsLa
zWenenAccraVaticaanstadPortOfSpainHoustonPretoriaLaPazIstanboelBoedapestHamburgVancouverDhakaDubaiBangkokAnkaraAlgiersKhartoemDubaiKobeBruss
MexicoStPetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuitoHamburgLagosColombo
lexicoBratislavalSakabangkSarajevoDamaschoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoeWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMusca
DakarStockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParijsRabatDüsseldorfTokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxe
burgDakarHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougou
AlgiersKingstonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmste
amAbebaTripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNe
YorkRiyadBamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfKampalaTeheranSeoelMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBom
SofiaTorontoRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaA
werpenSaoPauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraSao
uloPretoriaBangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantiago
ChileTunisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJosé
meLuxemburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMusca
WindhoekRiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoeda
stLusakaFrankfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakolIslamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiy
thMuscatKampalaParijsMadridBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingt
LusakaWenenHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouverA
araBarcelonaPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelIstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSa
osséManaguaNewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavannaHa
nnaBerlijnHongKongMilaanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockholmMoskouNewYorkAddisA
ldisAbebaNewYorkSingaporeSeoelHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMont
alSofiaSydneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChile
nburgKobeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoelParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLo
sAngelesMoscatDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoemBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStPet
sburgShanghaiBagdadJakartaKoealaLoempoeTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoslamabadKingstonDamaschusTunisBogot
KopenhagenWenenCaracasBernKoealaLoempoeTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadKhartoemZagrebSofiaLagosKobeDublinQ
oLondenPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJosé
oeweitWenenKievParijsBuenosAiresMadridKoeweitHarareParijsMoskouPretoriaTripoliMadridDamaschusPraagKobeKoealaLoempoeKaapstadLuandaKievLusakaDarE
alaamMelbourneZagrebParijsHoustonWindhoekParamariboBamakoBonnCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMapu
tAmmanBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColo
mboCanberraAbuDhabiMelbourneWenenDarEsSalaamBrasiliaKoeweitParijsJakartaIstanboelTeheranKhartoemAbujaParijsStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoel

Een breed netwerk van handelsakkoorden

De Europese Unie (EU) sluit handelsakkoorden met landen over de hele wereld. Nederlandse bedrijven kunnen gebruik maken van de voordelen die deze handelsakkoorden bieden.

In totaal zijn met meer dan veertig landen, zoals Colombia, Marokko, Peru, Zuid-Afrika en Zuid-Korea, afspraken gemaakt om de onderlinge handel makkelijker te maken. Verder onderhandelt de EU over akkoorden met andere landen zoals Indonesië, Japan, Maleisië en Mexico. Voor een overzicht van alle handelsakkoorden die de EU heeft afgesloten en die in onderhandeling zijn, verwijzen wij u naar de webpagina '[Met wie heeft de Europese Unie handelsverdragen afgesloten?](#)' op [Rijksoverheid.nl](#).

Wanneer u zaken doet met één van deze landen, biedt een handelsakkoord mogelijk ook voor u voordelen.

Bron: Europese Commissie 2017

Kansen voor Nederlandse importeurs en exporteurs

Wat zijn de voordelen van een handelsakkoord? Een handelsakkoord verlaagt invoerheffingen op producten of schaft deze geheel af. Zo betalen Zuid-Koreaanse importeurs door het handelsakkoord met Zuid-Korea minder invoerrechten voor producten uit de EU. Importeurs uit de EU betalen op hun beurt minder invoerrechten voor producten gemaakt in Zuid-Korea.

Onderstaande tabel laat de daling van invoerrechten zien voor Europese producten onder handelsakkoorden met Canada, Chili en Zuid-Korea:

Product:	Partnerland:	Invoerheffing onder handelsakkoord:	Invoerheffing zonder handelsakkoord ¹ :
Spruitjes	Canada	0%	Tot 2.27 kg: 5,6 ¢ /kg, mits niet minder dan 10,5% van FOB-waarde + 4% van FOB-waarde ²
	Chili	0%	6%
	Zuid-Korea	12,2%	27%
Rozen	Canada	0%	10,5%
	Chili	0%	6%
	Zuid-Korea	0%	25%
Gouda kaas	Canada	0% in quotum, 245.5% maar niet minder dan 4.23 CAD/kg buiten quotum	3,32 ¢ /kg binnen quotum, 245.5% van FOB-waarde, maar niet minder dan 4.23 CAD/kg
	Chili	0% in quotum, 6% buiten quotum	6%
	Zuid-Korea	0% in quotum, 22,5% buiten quotum	36%
Elektrische robotstofzuigers	Canada	0%	7,5% van FOB-waarde
	Chili	0%	6%
	Zuid-Korea	0%	8%
Racefietsen	Canada	0%	13% van FOB-waarde
	Chili	0%	6%
	Zuid-Korea	0%	8%

| 2 |

Meer dan verlaagde invoerrechten

Handelsakkoorden bevatten meer dan alleen afspraken over het afbouwen van invoerrechten. Zo maken partnerlanden afspraken over de versoepeling en vereenvoudiging van grensprocedures. Ook spreken partnerlanden af hoe ze omgaan met verschillen in toelatingseisen voor producten op de markt. Over de erkenning van zogenaamde geografische indicaties worden ook afspraken gemaakt. Hierdoor worden bijvoorbeeld Nederlandse kazen met de naam 'Gouda Holland' en 'Edam Holland' beschermd. Daarnaast bevatten handelsakkoorden afspraken over dienstenhandel en overheidsopdrachten, zodat bijvoorbeeld Nederlandse baggeraars buitenlandse havens kunnen uitdiepen.

¹ Dit noemen we ook wel het MFN-tarief. MFN staat voor het *Most Favoured Nation* principe. Volgens dit principe binnen de Wereldhandelsorganisatie mag een land niet discrimineren tussen handelspartners.

² De *free on board* (vrij aan boord) waarde. Dit is de prijs van een product aan de grens van een land op het moment van uitvoer.

Nog niet alle Nederlandse bedrijven profiteren

Uit onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat bij 55% van de Nederlandse export van industriële producten naar Zuid-Korea gebruik wordt gemaakt van lagere invoerrechten in het handelsakkoord tussen de EU en Zuid-Korea. Voor de export van machines ligt dit percentage zelfs lager: slechts bij 30% wordt gebruik gemaakt van lagere of afgeschafte invoerrechten. Europese bedrijven lopen hierdoor jaarlijks zo'n € 2.8 miljard mis aan te veel betaalde invoerrechten.

Hoe profiteert u?

Om gebruik te kunnen maken van lagere invoerrechten onder EU-handelsakkoorden moet u aan vier voorwaarden voldoen:

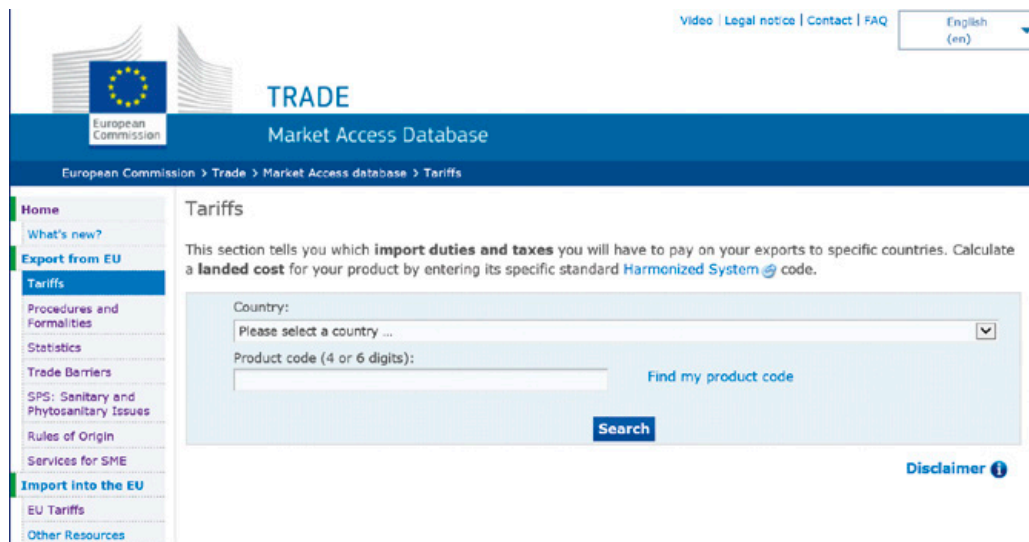
1. Het EU-handelsakkoord verlaagt de invoerheffing op uw product

In een handelsakkoord staan de producten waarvoor de invoerrechten worden verlaagd of afgeschaft. Meestal verlaagt of schaft het akkoord de tarieven voor alle producten af, met uitzondering van een beperkt aantal landbouwproducten. Welke tarieven worden verlaagd en hoeveel verschilt per handelsakkoord.

Hoe weet ik of het tarief voor mijn product daalt?

U kunt hiervoor gebruik maken van de [Market Access Database \(MADB\)](#) van de Europese Commissie. Via de MADB kunt u opzoeken wat de invoerrechten zijn in het partnerland en welke andere voorwaarden er gelden. Hiervoor heeft u de productcode (HS-code) nodig. Dit is dezelfde code die nodig is bij het invullen van een export- of importverklaring. Hieronder volgt een korte instructie over het gebruik van de MADB.

- Voer een zoekopdracht uit via de Market Access Database (MADB):

The screenshot shows the 'Market Access Database' website. At the top, there is a navigation bar with 'TRADE' and 'Market Access Database' in large blue letters. Below this, a breadcrumb trail reads 'European Commission > Trade > Market Access database > Tariffs'. On the left, a vertical menu lists various categories: 'Home', 'What's new?', 'Export from EU', 'Tariffs' (highlighted), 'Procedures and Formalities', 'Statistics', 'Trade Barriers', 'SPS: Sanitary and Phytosanitary Issues', 'Rules of Origin', 'Services for SME', 'Import into the EU', 'EU Tariffs', and 'Other Resources'. The main content area is titled 'Tariffs' and contains the following text: 'This section tells you which **import duties and taxes** you will have to pay on your exports to specific countries. Calculate a **landed cost** for your product by entering its specific standard **Harmonized System** code.' Below this text is a search form with two input fields: 'Country:' with a dropdown menu and 'Product code (4 or 6 digits):' with a text input field. A 'Search' button is positioned below the product code field. To the right of the search form is a 'Disclaimer' link with an information icon. At the top right of the page, there are links for 'Video', 'Legal notice', 'Contact', and 'FAQ', along with a language selector set to 'English (en)'.

Bron: Europese Commissie

- Rechts van de HS-code vindt u informatie over invoerheffingen onder een specifiek EU-handelsakkoord (hieronder voor het exporteren van tulpen naar Zuid-Korea):

The screenshot shows the MADB website interface. The main content area displays search results for South Korea, product code 0601, and a product description: "Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant, in growth or in flower; chicory plants and roots other than roots of heading 1212". A table below shows tariffs for various product codes, with the 'EU' column circled in red.

Code	Product description	EU	GEN	MFN	RoO
06	CHAPTER 6 - LIVE TREES AND OTHER PLANTS; BULBS, ROOTS AND THE LIKE; CUT FLOWERS AND ORNAMENTAL FOLIAGE:				
0601	Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant, in growth or in flower; chicory plants and roots other than roots of heading 1212:				
0601.10	- Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant:				
0601.10.10	- - Of tulips	0%	8%	8%	RoO
0601.10.20	- - Of lilies	0%	4%	4%	RoO

| 4 |

Bron: Europese Commissie

De MADB bevat verder informatie over zaken zoals (import)procedures en formaliteiten, voedselveiligheid, dierenwelzijn, plantengezondheid, regels van oorsprong en antidumpingregels.

Meer informatie

- Als u de HS-code van uw product niet weet, kunt u contact opnemen met de Nederlandse Douane via een bedrijvencontactpunt of de BelastingTelefoon: 0800-0143.

2. De producten moeten de juiste oorsprong hebben

Wat is oorsprong? De oorsprong is de economische nationaliteit van het product. Net als bij een mens kan een product de Europese nationaliteit hebben wanneer het in de EU is 'geboren' (bij producten noemen we dat 'volledig verkregen') of als een product voldoende be- of verwerkt is in de EU. In een handelsakkoord spreken partnerlanden af dat ze de invoerrechten op producten van oorsprong uit de EU en het partnerland verlagen. De EU-oorsprong van een product is dus bepalend of een product in aanmerking komt voor lagere invoerrechten in een handelsakkoord. Een product kan op meerdere manieren voldoen aan de oorsprongseis:

- a) Het product is volledig verkregen of geproduceerd in de EU.
Bijvoorbeeld asperges die in Nederland zijn geteeld.
- b) Het product is voldoende be- of verwerkt in de EU. Materialen die gebruikt zijn voor het product kunnen van buiten de EU komen.
Bijvoorbeeld een product waarin noten uit Turkije, palmolie uit Maleisië en suiker uit Brazilië verwerkt zijn tot chocoladepasta (HS 1806) in de EU.

In een handelsakkoord staan regels die aangeven wanneer een product voldoende be- of verwerkt is om de status 'preferentiële EU-oorsprong' te krijgen. Hiervoor gelden drie mogelijkheden:

- b1) Na verwerking heeft het eindproduct een andere HS-code (4 cijfers) gekregen (een zogenaamde tariefpostwijziging). Vanuit douaneperspectief ontstaat op dat moment een ander product.
Bijvoorbeeld kaas (HS 0406) gemaakt van melk (HS 0401).
- b2) Het eindproduct voldoet aan een toegevoegde waarde-regel. Deze regel geeft aan dat een bepaald percentage van de toegevoegde waarde van het product uit de EU moet komen. Omgekeerd mag de waarde van de grondstoffen en materialen van buiten de EU die worden gebruikt in de productie niet hoger zijn dan een drempelwaarde. Deze drempelwaarde wordt in het handelsakkoord vastgesteld.
Een voorbeeld is abrikozenjam als deze uitsluitend wordt gemaakt van abrikozen uit de EU en suiker uit Brazilië, waarbij de waarde van de suiker uit Brazilië niet groter is dan 30% van de waarde van de jam.
- b3) Het eindproduct voldoet aan een specifieke eis die gesteld wordt voor de verwerking van het product. Dit is het geval wanneer het product en de gebruikte materialen van buiten de EU zijn verwerkt volgens vastgestelde criteria.
Een voorbeeld is een houten krat (HS 4415). Om de krat de preferentiële EU-oorsprong te kunnen geven moet deze gemaakt zijn uit nog niet op maat gezaagde planken. Een soortgelijke eis geldt voor een boot: hiervan wordt geëist dat de romp van de boot in de EU wordt geproduceerd om de boot de oorsprong EU te geven.

Onvoldoende be- of verwerkingen

Van een aantal eenvoudige be- of verwerkingen zoals het wassen of eenvoudig verpakken van producten geldt dat deze altijd onvoldoende zijn om de EU-oorsprong te geven aan een product. Zulke eenvoudige be- of verwerkingen zijn opgesomd in het akkoord.

Materialen uit andere landen (cumulatie)

EU-handelsverdragen staan toe dat een Europese producent grondstoffen, materialen en halffabricaten uit een partnerland waarmee een akkoord is afgesloten (bijvoorbeeld Zuid-Korea) kan gebruiken alsof deze hun oorsprong hebben in de EU. Zo is het eenvoudiger voor een ondernemer om een productieketen met het partnerland op te zetten. Ook versterkt het de economische integratie met het partnerland. Dit heet *bilaterale cumulatie*.³

³ Sommige EU-handelsakkoorden staan ook andere vormen van cumulatie toe. Zo kan het zijn dat wanneer beide landen een handelsakkoord hebben afgesloten met een derde land, de grondstoffen, materialen en halffabricaten uit dat derde land ook mogen worden gebruikt alsof dit EU-producten zijn. Wederom is het doel om onderlinge economische integratie te vergroten. Kijk voor meer informatie over cumulatie naar de tekst van het EU-handelsakkoord in kwestie.

Waar vind ik de oorsprongsregels die gelden voor mijn product?

Informatie over de oorsprongsregels staat in de MADB. Hieronder volgt een voorbeeld van bloembollen in het EU-handelsakkoord met Zuid-Korea:

The screenshot shows the MADB website interface. At the top, there is a navigation bar with 'TRADE' and 'Market Access Database' labels. A sidebar on the left contains various menu items like 'Home', 'What's new?', 'Export from EU', 'Import into the EU', and 'Other Resources'. The main content area is titled 'Tariffs' and displays search results for a specific product. The search results include a list of countries (South Korea), a product code (0601), and a detailed product description. Below this, there is a table of tariffs with columns for 'Code', 'Product description', and 'RoQ'. The table shows a tariff rate of 0% for the product. A red circle highlights the 'Chapter 6' label in the 'RoQ' column, and a red arrow points to the 'Manufacture in which' section below the table, which lists conditions for the origin of the product.

Video | Legal notice | Contact | FAQ | English (en)

TRADE
Market Access Database

European Commission > Trade > Market Access database > Tariffs

Home
What's new?
Export from EU
Tariffs
Procedures and Formalities
Statistics
Trade Barriers
SPS: Sanitary and Phytosanitary Issues
Rules of Origin
Services for SME
Import into the EU
EU Tariffs
Other Resources

madb

Tariffs

Search results

- Country: South Korea
- Product Code: 0601
- Product description: Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant, in growth or in flower; chicory plants and roots other than roots of heading 1212

Other information of this product code

- Procedures and Formalities
- Statistics

New Search

Tariffs Related notes for tariffs Related notes for RoQ

Code	Product description	EU	GEN	MEN	RoQ
06	CHAPTER 6 - LIVE TREES AND OTHER PLANTS; BULBS, ROOTS AND THE LIKE; CUT FLOWERS AND ORNAMENTAL FOLIAGE:				
0601	Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant, in growth or in flower; chicory plants and roots other than roots of heading 1212:				
0601.10	- Bulbs, tubers, tuberous roots, corms, crowns and rhizomes, dormant:				
0601.10.10	- - Of tulips	0%	8%	8%	RoQ

Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage

Manufacture in which:

- all the materials of Chapter 6 used are wholly obtained, and
- the value of all the materials used does not exceed 50 % of the ex-works price of the product

Chapter 6

How to read | Source: O1 L 127/2011

| 6 |

Bron: Europese Commissie

Meer informatie

- Heeft u vragen over oorsprongsregels? Dan kunt u contact opnemen met de Kamer van Koophandel (KvK) of met de Nederlandse Douane via helpdesk.oorsprongzaken@belastingdienst.nl.

3. De producten moeten worden voorzien van een oorsprongsbewijs

Om van de lagere invoerrechten gebruik te maken, dient u aan te tonen dat uw product aan de regels van oorsprong voldoet. Hiertoe dient u een certificaat van oorsprong te overleggen. De regels verschillen veelal tussen zendingen met een lage of hoge waarde:

Categorie 1: ≤ EUR 6.000⁴

Voor zendingen met een waarde van minder dan 6.000 EUR, mogen exporteurs in de meeste EU-handelsakkoorden zelf een zogenaamde oorsprongsverklaring afgeven. Hierbij voegt de exporteur simpelweg een zin toe op de factuur of een ander handelsdocument (zoals pakbonnen of afleveringsbonnen) waarin deze verklaart dat de producten hun oorsprong in de EU hebben (een zogenaamde [factuurverklaring](#)).

Categorie 2: > EUR 6.000

Wanneer u voor meer dan 6.000 EUR exporteert vanuit Nederland, heeft u twee opties:

- a) Vraag de KvK om een oorsprongsbewijs af te geven (bijvoorbeeld [een EUR.1 of een EUR-MED certificaat](#)) elke keer wanneer u een zending van boven de EUR 6.000 exporteert. Dit kunnen verschillende producten in 1 zending zijn.
- b1) Vraag bij de Nederlandse Douane een vergunning ‘Toegelaten Exporteur’ aan. Het aanvraagformulier is op de [website van de Douane](#) te vinden. Met deze vergunning kunt u bij uitvoer naar landen zelf een oorsprongsverklaring opstellen.⁵
- b2) Voor sommige akkoorden bestaat de verplichting voor exporteurs om zich te registreren als geregistreerde exporteur (REX). REX is een nieuw systeem wat op termijn het systeem van Toegelaten Exporteurs gaat vervangen. REX geldt bijvoorbeeld voor de verlaagde tarieven die de EU geeft aan bepaalde ontwikkelingslanden en voor CETA, het handelsakkoord tussen de EU en Canada. Voor deze zendingen kunt u geen oorsprongsverklaring ([Form. A of EUR.1](#)) aanvragen bij de KvK (optie a). Als geregistreerde exporteur wordt u opgenomen in het Europese Register van geregistreerde Exporteurs (REX). Het aanvraagformulier voor REX is op de [website van de Douane](#) te vinden. Net als een toegelaten exporteur, mag een geregistreerd exporteur zelf een oorsprongsverklaring opstellen.

Het oorsprongsbewijs is geldig gedurende een beperkte periode (meestal 12 maanden vanaf de datum van aangifte). De exacte regels omtrent oorsprongsbewijzen zijn opgenomen in het oorsprongsprotocol van het betreffende handelsakkoord.

Meer informatie

- Meer informatie over exportdocumenten is te vinden op de website van de [KvK](#) en die van de [Nederlandse Douane](#).

⁴ De exacte drempelwaarde verschilt per EU-handelsakkoord.

⁵ Wanneer u naar Zuid-Korea exporteert is er geen andere optie.

4. De producten moeten rechtstreeks vervoerd worden tussen de EU en het partnerland. Een tussenstop in een derde land kan onder bepaalde voorwaarden (non-alteratie).

Het uitgangspunt is dat producten – voorzien van een vervoersdocument – rechtstreeks worden vervoerd tussen de EU en een partnerland. Het kan echter voorkomen dat er onderweg een tussenstop wordt gemaakt in een ander land. In die situatie zijn extra voorwaarden van toepassing.

Transport via een derde land: non-alteratie

Wanneer u goederen via een derde land verscheept of tijdelijk in een derde land opslaat, is het principe van non-alteratie van toepassing. Dit houdt in dat de goederen in het derde land niet in het vrije verkeer mogen worden gebracht. Ook mogen de goederen in dat land geen verdere behandeling ondergaan dan het lossen en laden en be- of verwerkingen die nodig zijn om de goederen in goede staat te bewaren (bijvoorbeeld koeling). De goederen moeten onder toezicht blijven van de douaneautoriteiten in het derde land.

Bij aankomst van de goederen in het partnerland van de EU, kunnen de douaneautoriteiten bewijs vragen dat aan bovenstaande voorwaarden is voldaan. Dit bewijs omvat:

- a) Een bewijsstuk voor de omstandigheden waaronder de doorvoer of opslag van de goederen in het land van doorvoer of opslag plaatsvond;
- b) Eén enkel vervoersdocument⁶ voor het vervoer van de partij van uitvoer door het land van doorvoer; of
- c) Een door de douaneautoriteiten van het land van doorvoer afgegeven non-manipulatiecertificaat. Dit non-manipulatiecertificaat moet de volgende informatie bevatten:
 - Een nauwkeurige beschrijving van de goederen.
 - De data waarop de goederen zijn gelost en opnieuw geladen.
 - De namen van de schepen of andere vervoersmiddelen die gebruikt zijn bij het transport.
 - De omstandigheden waaronder de goederen in het doorvoerland zijn opgeslagen.

| 8 |

Informatie over regels, documentatie en procedures

- Voor vragen over documentatie en douane procedures kunt u contact opnemen met de Nederlandse Douane via een bedrijvencontactpunt of de BelastingTelefoon: 0800 0143.
- Voor vragen over oorsprongsregels en cumulatie kunt u contact opnemen met de KvK. Op de webpagina van de KvK over [internationale handel](#) treft u informatie aan over exportdocumenten en een exportgids.
- De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) biedt [land-specifieke informatie](#) aan over onderwerpen zoals invoerrechten en exportdocumenten.

Informatie over internationaal ondernemen

- Meer informatie over afgesloten handelsakkoorden en lopende onderhandelingen van de EU vindt u op [de website van de Europese Commissie](#).
- Voor informatie over een specifieke handelsbelemmering kunt u contact opnemen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken via handelsbelemmeringen@minbuza.nl.
- Op de website [Ondernemersplein](#) treft u uitgebreide informatie aan over internationaal ondernemen.
- De app 'NL exporteert' biedt een interactieve wereldkaart en gedetailleerde informatie over kansen voor het bedrijfsleven en wetgeving in exportmarkten.
- Het [Export Helpdesk](#) van de Europese Commissie (Engelstalig) bevat ook informatie voor exporterende ondernemers.

Disclaimer

Deze folder verschaft algemene informatie en gaat niet in op mogelijke uitzonderingen en specifieke regelingen. Aan de informatie in deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.

⁶ Er is sprake van 'één enkel vervoersdocument' wanneer de vervoersovereenkomst het gehele traject, vanaf de plaats van verzending in de Europese Unie, via een derde land naar de plaats van bestemming omvat.

ParisLondonNewYorkTokioMoskouLondenLimaLagosManaguaQuitoHamburgLagosColomboMexico
atishvalusakaBangkokSarajevoDamascusHoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoeWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMuscatDakar
ockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParijsRabatDüsseldorftokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLuxemburgD
arHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadougouAlgiersK
ngstonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmsterdamAbe
TripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYorkRiy
BamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfkampalaTeheranSeoulMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofia
ntoRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwerpen
oPauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraSaoPauloPret
iaBangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantiagoDeChileTur
ManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeLuxemb
urgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWindhoek
yadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoedapestLusakaF
nkfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakolamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiyadhMuscat
mpalaParijsMadridBelgradoBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingtonLusakaW
enHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouverAnkaraBarcel
aPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséMo
aNewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavannaHavannaBerl
HongKongMilaanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockholmMoskouNewYorkAddisAbe
enHongKongSingaporeSeoulHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMontrealSofia
dneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHamburg
obeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoulParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAngeles
langhaiBagdadJakartaKoealaLoempoeerTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoIslamabadKingstonDamascusTunisBogotáK
ngtonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAmsterdamAbe
TripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColomboNewYork
yadBamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfkampalaTeheranSeoulMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBomaySofia
ntonRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusakaAntwer
nSaoPauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraSaoPaulo
etoriaBangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantiagoDeChil
unisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJoséRomeL
emburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMuscatWind
ekRiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoedapestLus
kKampalaParijsMadridBelgradoBelgradoSarajevoPraagKaapstadMelbourneLaPazTunisMoskouLosAngelesNewDelhiAddisAbebaAntwerpenBrusselWashingtonLusa
WenenHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouverAnkaraB
celonaPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholmSanJoséM
ngelaNewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavannaHavanna
rljijnHongKongMilaanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockholmMoskouNewYorkAddis
bebaNewYorkSingaporeSeoulHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMontrealS
aSydneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeChileHam
rgKobeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoulParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyadLosAng
esMilaanDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoemBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStPetersb
gShanghaiBagdadJakartaKoealaLoempoeerTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoIslamabadKingstonDamascusTunisBogotáK
enhagenWenenCaracasBernKoealaLoempoeerTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadKhartoemZagrebSofiaLagosKobeDublinQuit
ondenPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJoséKoewit
eitWenenKievParijsBuenosAiresMadridKoewitHarareParijsMoskouPretoriaTripoliMadridDamascusPraagKobeKoealaLoempoeerKaapstadLuandaKievLusakaDarEsSa
amMelbourneZagrebParijsHoustonWindhoekParamariboBamakoBonnCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMaputoA
manBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColo
okWenenLaPazParamariboBoekarestSarajevoKoealaLoempoeerBoekarestKingstonAlgiersStockholmLosAngelesDubaiSingaporeAnkaraAmmanCanberraBogotáParijs
PazWenenAccraVaticaanstadPortOfSpainHoustonPretoriaLaPazIstanboelBoedapestHamburgVancouverDhakaDubaiBangkokAnkaraAlgiersKhartoemDubaiKobeBrus
lMexicoStPetersburgParamariboAnkaraRabatBelgradoRabatAtheneHarareNewYorkAntwerpenBuenosBogotáKairoHarareLagosManaguaQuitoHamburgLagosColombo
MexicoBratislavaLusakaBangkokSarajevoDamascusHoustonBonnAnkaraBrusselDarEsSalaamKobeSofiaKoealaLoempoeWellingtonAlgiersAnkaraAbujaChicagoMus
atDakarStockholmKopenhagenCotonouBuenosAiresAddisAbebaLissabonParijsRabatDüsseldorftokioLuxemburgMontevideoChicagoBagdadPortOfSpainBoekarestLu
mburgDakarHoustonAlmatyDubaiRomeBamakoBelgradoHamburgRomeDarEsSalaamSofiaDubaiColomboRabatAtheneDublinSydneyKobeBogotáPraagOuagadoug
uAlgiersKingstonStPetersburgAmmanMilaanMexicoTeheranAbuDhabiFrankfurtAmMainBelgradoTorontoAddisAbebaAnkaraSarajevoPortOfSpainAiresStockholmAm
rdamAbebaTripoliLaPazKairoManaguaBagdadLosAngelesKievAnkaraColomboWarschauRomeBernKingstonLissabonBoedapestBoedapestNewYorkMaputoColombo
NewYorkRiyadBamakoTelAvivKingstonMontevideoLaPazPraagDubaiWenenCotonouBerlijnLaPazDüsseldorfkampalaTeheranSeoulMontevideoBrasiliaPretoriaAnkaraBo
aySofiaTorontoRomeZagrebWashingtonAmmanAtheneLaPazMoskouAlgiersAbidjanParamariboMaputoManillaKinshasaBarcelonaCaracasManaguaBarcelonaLusaka
AntwerpenSaoPauloBagdadLaPazParijsTorontoBrusselBerlijnPekingMontevideoAbuDhabiTelAvivLondenIstanboelAlmatyBangkokHelsinkiSanJoséParamariboAnkaraS
PauloPretoriaBangkokMilaanBamakoHoustonHarareBrasiliaKairoSarajevoBratislavaWindhoekZagrebBrusselRiyadMoskouAlmatyMaputoKarachiVancouverSantia
DeChileTunisManaguaTeheranCotonouTokioTunisHelsinkiBoekarestHamburgKopenhagenStockholmWellingtonMelbourneKopenhagenRabatBerlijnAntwerpenSanJo
RomeLuxemburgSofiaHoustonRiyadDüsseldorfAmmanAccraPraagKarachiKairoSarajevoAlgiersAnkaraLondenBamakoJakartaParamariboOttawaMontrealAlgiersMu
atWindhoekRiyadLuandaMadridVaticaanstadWarschauBrasiliaVancouverAntwerpenDakarDarEsSalaamDubaiTripoliMaputoDublinBrusselSanJoséTelAvivMilaanBoe
edstLusakaFrankfurtAmMainMelbourneMünchenAtheneDüsseldorfKampalaCanberraBamakolamabadSofiaLissabonBangkokRomeChicagoAlgiersRiyadhYaoundéRiyadh
onLusakaWenenHongKongBogotáLuandaRabatTokioWellingtonTokioMoskouAlmatyMilaanHamburgTelAvivMontevideoMaputoAlgiersMilaanMontevideoVancouve
AnkaraBarcelonaPraagColomboWarschauMadridPretoriaBonnAthenelstanboelWashingtonWellingtonKhartoemBonnLusakaDublinShanghaiWenenJakartaStockholm
SanJoséManaguaNewYorkKhartoemAddisAbebaBagdadBrasiliaBelgradoMuscatLuandaSantiagoDeChileLusakaBomayRabatBomayOttawaBratislavaBagdadHavanna
vannaBerlijnHongKongMilaanCanberraHamburgNairobiPraagIslamabadAbuDhabiQuitoTripoliWashingtonDubaiRomeJakartaLimaLondenStockholmMoskouNewYork
AddisAbebaNewYorkSingaporeSeoulHongKongFrankfurtAmMainKarachiBratislavaLosAngelesBoekarestAtheneSingaporeAnkaraBratislavaTunisLuxemburgZagrebMo
realSofiaSydneySantiagoDeChileLondenDüsseldorfAtheneNewYorkBrusselJakartaKarachiLuxemburgNairobiDarEsSalaamAntwerpenAddisAbebaRabatSantiagoDeCh
HamburgKobeYaoundéAddisAbebaMadridBangkokDüsseldorfTelAvivParijsSeoulParamariboCotonouLaPazHelsinkiPortOfSpainParijsKievBarcelonaAccraZagrebRiyad
LosAngelesMilaanDarEsSalaamOsloLuandaNewYorkKhartoemBoedapestAbuDhabiHamburgSaoPauloMexicoManillaBangkokMünchenBuenosAiresSarajevoAnkaraStP
ersburgShanghaiBagdadJakartaKoealaLoempoeerTunisOsloBratislavaMontrealDhakaKigaliTelAvivIstanboelHongKongChicagoIslamabadKingstonDamascusTunisBog
otáKopenhagenWenenCaracasBernKoealaLoempoeerTokioDublinAlmatyNewDelhiAtheneRiyadPortOfSpainBonnShanghaiRiyadKhartoemZagrebSofiaLagosKobeDublin
QuitoLondenPretoriaAlmatyKarachiAnkaraTokioHavannaBonnBerlijnBuenosAiresLagosShanghaiKopenhagenBagdadHongKongAlmatyMuscatAbuDhabiWenenSanJo
KoewitWenenKievParijsBuenosAiresMadridKoewitHarareParijsMoskouPretoriaTripoliMadridDamascusPraagKobeKoealaLoempoeerKaapstadLuandaKievLusakaDa
EsSalaamMelbourneZagrebParijsHoustonWindhoekParamariboBamakoBonnCotonouOttawaJakartaMuscatColomboManillaOsloNairobiDubaiSaoPauloPretoriaMap
oAmmanBagdadNewDelhiLimaLaPazQuitoBogotáBamakoHamburgAlgiersLuandaKingstonRiyadMoskouLagosManaguaBuenosAiresManillaLimaMelbourneMexicoColo
omboCanberraAbuDhabiMelbourneWenenDarEsSalaamBrasiliaKoewitParijsJakartaIstanboelTeheranKhartoemAbujaParijsStockholmTorontoNewDelhiQuitoSeoulBan

den: zo maakt u gebruik van de voordelen | EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen | EU-handelsakkoorden: zo maakt u gebruik van de voordelen |

Deze brochure is een uitgave van:

Het ministerie van Buitenlandse Zaken

Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag

© Buitenlandse Zaken | april 2017